

PORVOON KAUPUNGINKIRJASTO
Alueellinen kehittämistehtävä
Anne Suvanto

MUISTIO

24.10.2018

Uudenmaan kirjastonjohtajien tapaaminen

Aika 16.10.2018 klo 9.30–13.00

Paikka Kokoushuone Ture, Rikhardinkadun kirjasto
Rikhardinkatu 3, Helsinki

Läsnä Mervi Jokinen, Hyvinkää
Margareta Kull-Poutanen, Kirkkonummi
Hanna Laitinen, Vihti
Merja Lonkainen, Lohja
Annastiina Louhisalmi, Tuusula
Erika Miettinen, Siuntio
Piritta Numminen, Kauniainen
Anu Sorvali, Nurmijärvi
Kaisa Tolonen, Porvoo

Jan Nyström, AKE Porvoo
Anne Suvanto, AKE Porvoo

1 **Sananen alueellisesta kehittämistehtävästä ja ensi vuoden suunnitelmista**

Käytiin läpi syyskauden 2018 koulutukset. Kannustettiin osallistumaan ja lähettämään henkilöitä työntekijävaihtoon. Uutena aluevaltauksena mainittiin webinaarit. Lisäksi kerrottiin Espoon kaupunginkirjaston hallinnoimasta Pedagogisen kirjastotyön koulutusohjelmasta.

Linkit [> AKE Porvoon koulutukset](#)
[> Työntekijävaihto](#)
[> Webinaarit](#)
[> Pedagogisen kirjastotyön koulutusohjelma](#)

2 **Kuulumiset kirjastoista**

Kirjastoverkoston laajuus puhuttaa kunnissa. Kunnan säästöpainneissa lähikirjastot joutuvat helposti luupin alle. Tosin uusia kirjastohankkeita on. Kirkkonummen kirjasto avautuu uudistettuna alkuvuonna 2020. Kirkkonummella lisäksi Veikkolan kirjastoon on tulossa remontti. Vihtiin on tulossa uusi kampuskirjasto. Hyvinkäälle valmistuu 2020 uusi keskuslukio. Tällä hetkellä keskustellaan, voisiko keskuslukiossa olla myös omatoimikirjasto. Nurmijärvellä pääkirjaston remontti alkanee vuonna 2020. Kauniaisissa osa henkilökunnan tiloista muutetaan asiakaskäyttöön. Kirjastosali on

uudistuksen tarpeessa. Tuusulan Jokelan kirjasto on menossa remonttiin. Pääkirjastoakin on viritetty freesimpään kuosiin. Tuusulassakin henkilökunnan tilaa muutetaan asiakaskäyttöön. Siuntiolla suunnitteilla hyvinvointikampus, joka olisi kirjastollekin luonteva paikka.

Remonttikeskustelussa todettiin, että kirjahyllyille on hyvä tehdä kuntotarkastus säännöllisesti ja tarkastaa erityisesti hyllykiinnikkeiden kunto. Lisäksi todettiin, että koulujen yhteydessä olevat kirjastot eivät voi olla sukkakirjastoja, vaikka koulu olisikin sukkakoulu.

Porvoossa ja Vihdissä alkavat kirjastoautot tulla kirjaimellisesti tiensä päähän. Kirjastoautoihin toivotaan usein muitakin kuin kirjastopalveluja, mikä hidastaa ja vaikeuttaa päätöksentekoa. Monitoimiautoista ja ylipäänsä kirjastoautoissa järjestetyistä tapahtumista on vaihtelevia kokemuksia. Valtio ei enää tue kirjastoautojen hankintaa.

Keskusteltiin aineistohankinnoista ja hankintasopimuksista. Kirjastoilla on useita toimittajia. Booky, Kirjastopalvelu + yksittäisiä muita toimittajia muun muassa av-aineiston osalta. Myös kuljetusten ja kirjastojärjestelmien kilpailuttamisesta keskusteltiin.

Keskusteltiin myös kuntien talousarvioiden laatimisesta VM:n uudistuksen mukaisesti. Useissa kunnissa on tuotteistusprojekteja käynnissä.

Keskusteltiin hyvinvointimittareista ja siitä, että kirjastot olisi saatava mukaan yhdeksi hyvinvoinnin indikaattoriksi.

Kirjastot tekevät yhteistyötä! Porvoossa on meneillään aukioloaikakysely ammattikoulun kanssa yhteistyönä. Kauniainen sai kumppanin kunnan nuorisotoimesta, joka muutti kirjaston kämppekaveriksi. Synergiaetuja! Samaa tulossa myös Kirkkonummelle, jossa kirjaston kanssa yhdessä operoivat nuorisotoimen lisäksi asukaspuisto, Luckan ja musiikkiopisto. Kirjaston kahvilaa pyörittää kuntouttavaa työtoimintaa tarjoava Toimari. Siuntiolla on tehty yhteistyötä nuorisotoimen kanssa Digiavaimet haltuun -hankkeessa.

Keskusteltiin rekrytoinneista ja kirjastoalan vaatimustasoista. Uuden kirjastolain mukaan kirjastonhoitajilta ei enää vaadita kirjasto- ja informaatioalan opintoja, mutta kirjasto voi halutessaan painottaa niitä.

Keskusteltiin myös kirjaston palveluista ja siitä mitkä asiat kuuluvat kirjaston palvelupakettiin. Esimerkiksi Siuntiolla kirjasto toimii myös kunnan ainoana HSL-asiakaspalvelupisteinä.

Keskustelussa sivuttiin lisäksi mystery shopping -tutkimusmenetelmää asiakaspalvelun laadun selvittämiseksi.

Linkit

[> Kuntatietoluotsi – Vetoapua kuntien talousraportoinnin uudistukseen](#)
[> THL: Hyvinvoinnin mittaaminen](#)
[> Marckwort-koulutusyhtiön mystery shopping -asiakascase Helsingin kaupunginkirjasto](#)

3 Keskustelu päivänpolttavista aiheista

Saatavien periminen

Keskusteltiin asiakkailta perittävästä maksuista ja maksujen vanhenemisesta. Onko maksu julkinen saatava vai vahingonkorvaus? Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on tehnyt päätöksen maksuihin liittyen. Porvoo pyytää AVI:lta lisätietoa lausunnosta. Todettiin, että kirjastoilla on oltava yhtenäinen linjaus maksuissa.

Porvoon lähettämä lisätieto, perustuu Kuopion kirjastotoimenjohtajan viestiin:

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ja lain mukaan myöhästymismaksut ovat julkisoikeudellisia ja ne voidaan periä asiakkaalta ilman käräjäoikeuden päätöstä. Maksujen julkisoikeudellisesta luonteesta johtuen maksut vanhenevat viidessä vuodessa. Tuhoutuneen aineiston tai muun esineen korvaaminen puolestaan kuuluu vahingonkorvauslainsäädännön piiriin ja vaativat käräjäoikeuden päätöksen ennen saatavien perimistä.

AVI:n terveiset: AVI:n lakipäivä 2:ssa 26.10.2018 kommentoidaan lyhyesti apulaisoikeusasiamiehen lausuntoa ja keväällä 2019 järjestettäneen kirjastojen maksuista erillinen koulutustilaisuus.

Luettelointi ja kuvailutiedot

Luettelointi ja luettelointisopimukset puhuttavat. Kannattaako luetteloida itse vai ostaa palvelu toiselta osapuolelta. Kuvailutietoja tarjoavat Kansalliskirjaston Melinda ja Kirjastopalvelu.

Päätettiin seurata kuvailukeskustelua. Tarvittaessa laaditaan kirjastojen yhteinen julkilausuma kuvailun laadusta. Kuvailun tiedotuspäivät ovat 23.—24.10.2018 Helsingissä. YKN:n seuraava kokous on 23.11. Pohditaan mahdollisen julkilausuman kohtalo sen jälkeen.

Digituen maakuntapilotti

Uudenmaan maakunnan digitukipilotti käynnistyy lokakuussa. AKE Porvoo osallistuu aloituspalaveriin perjantaina 26.10. Pilotin etenemisestä kerrotaan Uudenmaan kirjastoille KEHU-utiskirjeessä.

YKN:n suunta-asiakirja

Muistutettiin YKN:n suunta-asiakirjakyselyyn vastaamisesta 21.10. mennessä.

Valtakunnallinen e-kirjakokoelma

Kirjastonjohtajien neuvottelupäivillä Vaasassa oli keskusteltu valtakunnallisesta e-kirjakokoelmasta positiiviseen sävyyn. Pohjoisen kirjastoilla on jo yhteinen e-kirjakokoelma, jonka kustannukset jaetaan asukasperusteisesti.

Samassa yhteydessä keskusteltiin myös e-lehdistä, verkkokielikursseista ja Rockway-lisensseistä.

Markkinointi Keskusteltiin kirjastojen markkinoinnista ja erityisesti sähköisten ilmoitustaulujen, nk. älytaulujen käytöstä.

Alueelliset työryhmät/AKE

Keskusteltiin koko Uudenmaan laajuisista työryhmistä. Lokakuun lopussa perustettaneen lasten- ja nuortenkirjastyöryhmä. Ryhmä voisi kokoontua kaksi kertaa vuodessa. Ryhmän agendalle yhteiset hankkeet ja koulutusideat.

Muita mahdollisia työryhmiä ovat ”ATK” (vrt. ATK-tyyppien kokoontumisajot, jonka AKE Lahti järjesti), seniorityö ja digituki.

Kirjamessut Keskusteltiin lyhyesti osallistumisesta Helsingin kirjamessuille omalla osastolla. AKE Turulla oli osasto tämän vuoden Turun kirjamessuilla.

Hankkeet Keskusteltiin mahdollisesta maakunnallisesta etsivän kirjastotyön hankkeesta. Työnimellä Kirjastolähettiläs kulkevassa hankkeessa olisi tarkoitus kartoittaa keinoja ja paikkoja, joilla ja joissa tavoitetaan ne pienten lasten vanhemmat, jotka eivät käytä kirjaston palveluita. Aluksi etsitään mahdolliset kohtaamispaikat (neuvolat, lastensuojelu, urheiluseurat, vanhempainillat...) ja lapsille lukemaan kannustamisen keinot. Lopuksi pistetään teoria testiin kolmella, neljällä pilottipaikkakunnalla. AKE Porvoo työstää hakemusta.

Linkit [> Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta](#)
[> Kuvailun tiedotuspäivät](#)

4 Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Seurataan kuvailutiedoista käytävää keskustelua ja laaditaan aiheesta mahdollisesti yhteinen kannanotto YKN:n 23.11. kokouksen jälkeen.

Seurataan kirjaston maksuista käytävää keskustelua ja ehdotetaan kirjastoille yhteisiä toimintamalleja.

Keskusteltiin seuraavasta kirjastonjohtajien tapaamisesta. Päätettiin pitää seuraava tapaaminen koko päivän mittaisena. Osa kokouspäivästä pidetään työpajoina, joissa työstetään yhteisiä asioita. Tilaisuuteen kutsutaan myös ulkopuolisia asiantuntijoita.